

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 20-го Сентября — 1838 — Wilno. Wtorek. 20-go Września.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 11-го Сентября.

Римско-Католическому Адрамитенскому Епископу, Князю Симону *Гедройцю*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Управляющимъ Самогитскою Епархіею, предоставляемому, на основаніи Указа 6-го Декабря 1829 года, пользоваться и столовымъ имѣніемъ сего Епископства.

— Высочайшею Грамотою отъ 11 Іюля Тайный Советникъ Графъ *Потоцкій*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Бѣлаго Орла*.

— Высочайшею Грамотою отъ 24 Іюля, Членъ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Государственный Советникъ *Выгеховскій*, Всемилостивѣйше пожалованъ знаками *Ордена Св. Анны первой степени, украшенными Императорскою Коронаю*.

— Высочайшею Грамотою отъ 24 Іюля, Членъ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго *Фальцъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны первой степени*.

— Высочайшею Грамотою отъ 25 Іюля состоящей при Россійско-Императорской Миссіи при Стокгольмскомъ Дворѣ, числящейся по Кавалеріи Полковникъ *Бодиско 1-й*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени*.

— Высочайшимъ именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 9-й день минувшаго Августа, въ Крейтъ въ Баваріи, Варшавскаго Кафедральнаго Собора Протоіерей *Новицкій* Всемилостивѣйше причисленъ къ *Ордену Св. Анны второй степени*.

— Высочайшею Грамотою, 24-го Іюля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ *Ордена Св. Владимира 2-й степени*, Членъ Государственнаго Совѣта Царства Польскаго и Предсѣдатель Главной Дирекціи Кредитнаго Земскаго Общества, *Моравскій*.

— Высочайшимъ Именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 17-й (29) день минувшаго Іюля, въ Г. Теплицъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Анны второй степени, Императорскою Коронаю украшеннаго*: Полковники: Адьютантъ Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею, Лейбъ-Гвардіи Литовскаго полка *Бутурлинъ 3-й*; Командиръ Вознесенскаго Уланскаго полка *Тинковъ 2-й*; Корпуса Жандармовъ *Поповъ 5-й*; Исправляющей должность Начальника Отдѣленія Канцеляріи Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею 8 класса *Ивашинъ 1-й*; — второй степени, безъ украшенія: Командиръ Гусарскаго Эрцъ-Герцога Фердинанда полка; Полковникъ *Гернеросъ*; Полевые Инженеры: Полковникъ *Рындинъ*; Подполковники: *Ведениковъ, Ивановъ 4-й*; Командиръ Новогеоргіевской Инженерной команды *Гаузенъ*; Командантъ города Плоцка, состоящей по Арміи *Нарбутъ 1-й*; Адьютанты Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею: Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго полка Капитанъ *Самсоновъ*; Лейбъ-Гвардіи Измайловскаго полка Штабъ-

WІADOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, 11-го Września.

Рzymско-Католическому Бискупови Адрамитаѣнскому, Хієциу Сzymонowi *Гедройциowi*, Найтаскавией розказано быдзъ Zarządzącymъ Diecezją Zmudzka, zostawującъ mu, na osnowie Ukazu 6-go Grudnia 1829 roku, używanie dobrъ stołowychъ do tego Biskupstwa przywiązanych.

— Przez Najwyższy Dyplomат pod dniem 11-m Lipca, Radca Tajny Hrabia *Potocki*, Najtасkawiej mianowany Kawaleremъ *Cesarского i Królewskiego orderu Orła Białego*.

— Przez Najwyższy Dyplomат pod dniem 24 Lipca, Członekъ Rady Stanu Królestwa Polskiego, Radca Stanu *Wyczechowski*, Najtасkawiej udarowany znakami *Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia Cesarской Korony ozdobionemi*.

— Przez Najwyższy Dyplomат pod dniem 24-go Lipca, Członekъ Rady Stanu Królestwa Polskiego, *Faltz*, Najtасkawiej mianowany Kawaleremъ *orderu Sw. Anny pierwszego stopnia*.

— Przez Najwyższy Dyplomат pod dniem 25 Lipca, zostający przy Rossyjsko-Cesarскимъ Missyi przy Dworze Sztokholmskim, liczący się w Kawaleryi Półkownikъ *Bodisko 1-szy*, Najtасkawiej mianowany Kawaleremъ *Cesarского i Królewskiego orderu Sw. Stanistawa pierwszego stopnia*.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz do Kapituły Rossyjskich Cesarскихъ i Królewskich Orderow, w dniu 9 m zeszłego Sierpnia, w Kreuth, w Bawaryi, Protorejery Warszawskiego Soboru Katedralnego *Nowicki*, Najtасkawiej policzony do *orderu Sw. Anny drugiego stopnia*.

— Przez Najwyższy Dyplomат, 24-go Lipca, Najtасkawiej mianowany Kawaleremъ *Orderu Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Członekъ Rady Stanu Królestwa Polskiego i Prezydentъ Głównej Dyrekcyi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, *Morawski*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rossyjskich Cesarскихъ i Królewskich Orderow, w dniu 17 (29) zeszłego Lipca, w m. Cieplicach, Najtасkawiej mianowani Kawalerami *Orderu Sw. Anny drugiego stopnia, Cesarской Korony ozdobionego*: Półkownicy: Адьютантъ Głównodowodzącego Armii Działającej, Litewskiego półku Gwardyi *Buturlin 3-ci*; Dowódzca Woznesenskiego półku Ułanów *Tinkow 2-gi*; Korpusu Zandarmów *Popów 5-ty*; Sprawujący Obowiązekъ Naczelnika Oddziału Kancellaryi Głównodowodzącego Armii Działającej, 8 ej klasy *Iwaszyn 1-szy*; — drugiego stopnia bezъ ozdoby: Dowódzca półku Huzarów *Arcy-Хієcia Ferdynanda*, Półkownikъ *Herngros*; Polowi Inżynierowie: Półkownikъ *Ryndin*; Podpółkownicy: *Wedeniktow, Iwanow 4-ty*, Dowódzca Nowogeorgiewskiej komendy Inżyniernej *Hansen*; Komendantъ miasta Płocka, liczący się w Armii *Narbutt 1-szy*; Адьютанци Głównodowodzącego Armii Działającej: Kapitanъ Преображенского półku Gwardyi *Samsonow*, Sztabs-Kapitanъ Izmajowskiego półku Gwardyi *Rudzewicz*, i Komissyonierъ Prowiantski, 7-ej klasy *Czumakowski*.

Капитанъ Рудзевитъ; и Провантскій Коммиссіонеръ, 7-го класса Чулаковскій.

— Высочайшимъ приказомъ отъ 18 (30) Августа Начальникъ Артиллерійскаго Училища, Генераль-Маіоръ Кованько 1-й, увольняется отъ настоящей должности, съ назначеніемъ Членомъ Совѣта о Военно-Учебныхъ Заведеніяхъ и съ состояніемъ по Артиллеріи.

— На основаніи Высочайшаго Его Императорскаго Велѣчества указа, состоявшагося 30 Апрѣля сего 1838 года, въ Губерніяхъ: С. Петербургской, Московской, Псковской, Курской и Тамбовской, въ 1-й день мѣсяца Іюля открыты Палаты Государственныхъ Имуществъ и Окружныя Управленія, которыя съ того числа вступили во всѣ дѣйствія по учрежденію объ управленіи Государственныхъ имуществъ.

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи С. Петербургскихъ Департаментовъ слушалъ: во первыхъ, предложенное Господиномъ Министромъ Юстиціи, Тайнымъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Дмитриемъ Васильевичемъ Дашковымъ, мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: Государственный Совѣтъ въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената о затрудненіяхъ, встрѣченныхъ Коммиссіею, учрежденною въ Вильнѣ для ревизіи дѣйствій тамошняго Дворянскаго Депутатскаго Собранія, положилъ, опредѣленіе Правительствующаго Сената, въ докладѣ семъ изложенное, утвердить. На которомъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество восполновавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта о затрудненіяхъ, встрѣченныхъ Коммиссіею, учрежденною въ Вильнѣ для ревизіи дѣйствій тамошняго Дворянскаго Собранія, Высочайше утвердить соизволивъ и повелѣвъ исполнить. 3. Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Графъ Литта. 5 Іюля 1838 года. И во вторыхъ, учиненную справку: Правительствующій Сенатъ въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ по выслушаніи записки изъ дѣла по ордеру Господина Министра Юстиціи и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашкова, о затрудненіяхъ Коммиссіи, учрежденной для ревизіи дѣйствій Виленскаго Дворянскаго Депутатскаго Собранія въ выполненіи возложеннаго на оную порученія, опредѣлилъ: Правительствующій Сенатъ, рассмотрѣвъ доносенія Виленскихъ Губернскаго Прокурора и Коммиссіи, учрежденной для ревизіи дѣйствій тамошняго Дворянскаго Депутатскаго Собранія, находить: а) что означенная Коммиссія со времени ея открытія остается безъ всякаго занятія, по неприсылкѣ въ оную Дворянскимъ Собраніемъ документовъ, на коихъ основаны опредѣленія того Собранія, о дворянствѣ родовъ, внесенныхъ въ дворянскую родословную книгу по 1829 годъ, б) что Дворянское Собраніе отзывается неимѣніемъ тѣхъ документовъ потому, что всѣ Дворяне, о коихъ въ ономъ Собраніи состоялись опредѣленія, доказательства свои получили обратно, равнообразно получили таковыя и тѣ лица, кои въ послѣдствіи доказывали свое дворянство, одни для перевода оныхъ на Русскій языкъ и представленія въ Герольдію, а другія для фамиліальныхъ дѣлъ, какъ между тѣмъ многими родами отъ несчастныхъ случаевъ и военныхъ дѣйствій 1812 и 1831 годовъ, оныя истреблены, или затеряны, и в) что при всемъ томъ Дворянское Собраніе, желая по возможности удовлетворить требованіе Коммиссіи, неоднократно относилось къ Уздѣнымъ Предводителямъ Дворянства и въ тамошнее Губернское Правленіе о повѣщеніи Дворянъ, о коихъ въ томъ Собраніи до 1829 года состоялись опредѣленія, неутвержденные еще Герольдіею, чтобы всѣ доказательства, на коихъ опредѣленія сія основаны, представили немедленно; но по сему распоряженію, какъ доносить Губернскій Прокуроръ, не предвидится желаемого успѣха, ибо не касаясь уже дворянъ, кои по обстоятельствамъ 1812 и 1831 годовъ дѣйствительно могли затерять доказательства о своемъ происхожденіи, лица неимѣющія достаточныхъ на то доводовъ, могутъ нарочито медлить представленіемъ ихъ, а исходатайствовавшія дворянскія опредѣленія по подложнымъ документамъ, никогда оныхъ не представятъ. По соображеніи всего вышеизложеннаго съ правилами о ревизіи дѣйствій Дворянскихъ Депутатскихъ Собраній, изясненными продолженіи Св. Зак. къ Тому IX въ приложеніи къ ст. 116-й, Правительствующій Сенатъ полагаетъ: 1) какъ на основаніи сихъ правилъ, рассмотрѣнію Ревизіонныхъ Коммиссій подлежатъ не одни опредѣленія Дворянскихъ Депутатскихъ Собраній, во и самыя документы, вошедшіе въ составъ опредѣленій, то всѣмъ Дворянскимъ Собраніямъ За-

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 18 (30) Sierpnia, Naczelnik Szkoły Artylleryjskiej, Jenerał Major Kowaniko 1-szy, uwalnia się od obowiązku teraźniejszego z naznaczeniem Członkiem Rady Wojskowych zakładów Szkolnych i z liczeniem się w Artylleryi. (R. In.)

— Na osnovie Najwyższego Jego Cesarskiej Mości Ukazu, następnego 30-go Kwietnia teraźniejszego 1838 roku, w Guberniach: S. Petersburgskiej, Mskiewskiej, Pskowskiej, Kurskiej i Tambowskiej, dnia 1-go reszłego Lipca otwarte zostały Izby Majątkow Państwa i Zarządy Okręgowe, które od dnia tego rozpoczęły wszystkie działania podług ustawy o zarządzie Majątkow Państwa.

— Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat na Powszechnem Zebraniu S. Petersburgskich Departamentow słuchali: naprzód, przełożonej przez Pana Ministra Sprawiedliwości, Radcę Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicz Daszkowa, Opinii Rady Państwa brzmienia następującego: Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Ogólnem Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania Pierwszych trzech Departamentow Rządzącego Senatu, o trudnościach napotkanych przez Komisyyą, ustanowioną w Wilnie dla rewizyi działan tamecznego Deputacyjnego Zgromadzenia Dworzańskiego, postanowiła, uchwałę Rządzącego Senatu, w przełożeniu tem opisaną, utwierdzić. Na tej Opinii napisano: Jego Cesarska Mość nastąpił Opinią na Powszechnem Zebraniu Rady Państwa o trudnościach, napotkanych przez Komisyyą, ustanowioną w Wilnie dla rewizyi działan tamecznego Deputacyjnego Zgromadzenia Dworzańskiego, Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Za Prezydenta Rady Państwa Hrabia Litta. 5-go Lipca 1838 roku. I powtóre, uczynionej sprawki: Rządzący Senat na Połączonem Zebraniu pierwszych trzech Departamentow, po wysłuchaniu zapiski z polecenia Pana Ministra Sprawiedliwości i Kawalera Dymitra Wasilewicz Daszkowa, o trudnościach Komisyyi, ustanowionej dla rewizyi działan Wileńskiego Deputacyjnego Zgromadzenia Dworzańskiego w wypełnieniu włożonego na nią poruczenia, postanowił: Rządzący Senat, rozpatrzywszy doniesienie Wileńskiego Prokurora Gubernialnego i Komisyyi, ustanowionej dla rewizyi działan tamecznego Deputacyjnego Zgromadzenia Dworzańskiego, znajduje: a) że pomieniona Komisyya od czasu jej odkrycia zostaje bez żadnego zatrudnienia, z przyczyny nieprzysyłania do niej przez Zgromadzenie Dworzańskie dokumentow, na których oparte są postanowienia tego Zebrania, o dworzaństwie rodzi, wpi-sanych do Dworzańskiej księgi genealogicznej do roku 1829. b) że Zgromadzenie Dworzańskie oświadcza, iż niema tych dokumentow z przyczyny, że wszyscy Dworzanie, o których w tém Zgromadzeniu nastąpiły wyroki, dokumenta swe odebrali na powrót, również odebrały takowe i te osoby, które w czasie późniejszym dowodziły swego dworzaństwa, jedni dla przełożenia ich na język Rossyjski i przedstawienia do Heroldyi, a drudzy dla spraw fамиліjnych, gdy tym czasem u wielu fамиліj w nieszczęśliwych przypadkach i wojennych działaniach 1812 i 1831 roku, zostały one zniszczone albo zatraczone i c) że ztémwszakiem Dworzańskie Zgromadzenia, chcąc podług możności zaspokoić żądanie Komisyyi, niejednokrotnie odnosili się do Powiatowych Marszałków Dworzaństwa i do tamecznego Rządu Gubernialnego o obwieszczeniu Dworzan, o których w tém Zgromadzeniu przed rokiem 1829 nastąpiły wyroki, przez Heroldyą jeszcze nieutwierdzone, ażeby wszystkie dokumenta, na których postanowienia te są oparte, niezwłocznie przysłały; ale względem tego rozporządzenia, jak donosi Prokuror Gubernialny, nie przewiduje się żadnego skutku, gdyż, nie tykając już dworzan, którzy z okoliczności lat 1812 i 1831 rzeczywiście mogli zatracić dokumenta o swoim pochodzeniu, osoby nie mające dostatecznych na to dowodow, mogą umyślnie zwlekać ich przedstawienie, a którzy wystarali się o dworzańskie wyroki na mocy fałszywych dokumentow, nigdy ich nie przedstawiają. Po rozważeniu wszystkiego, co wyżej przytoczono, i porównaniu z prawidłami o rewizyi działan Dworzańskich Zgromadzeń Deputacyjnych, opisanemi w dal-szym ciągu Płączenia Praw do tomu IX w dodatku do artykułu 116, Rządzący Senat mniema: 1) Ponieważ na osnovie tych prawideł, rozpatrzeniu Komisyyi rewizyjnych ulegają nie same tylko wyroki Dworzańskich Deputacyjnych Zgromadzeń, ale i same dokumenta, weszłe do składu wyrokow; przeto wszystkim Dworzańskim Deputacyjnym Zgromadzeniom Gubernij Zachodnich przez Rządy Gubernialne zalecić o nieodmiennem zapotrzebowaniu pomienionych dokumentow od osób, którym dworzańskie dostojenstwo przyznane, a w razie ich zatracenia, innych niezbitych dowodow tego dostojen-

падныхъ Губерній чрезъ Губернскія Правленія предписать о неоспоримомъ истребованіи означенныхъ документовъ отъ лицъ, признанныхъ въ дворянскомъ достоинствѣ, а въ случаѣ утраты оныхъ, иныхъ неоспоримыхъ доказательствъ на сіе достоинство, и въ отвращеніе уклоненія ихъ отъ исполненія сего, назначить для представленія оныхъ сроковъ, и именно: *три года*, по истеченіи же сего срока о всѣхъ тѣхъ, кои не представятъ требуемыхъ доказательствъ, но владѣютъ, или владѣли населенными недвижимыми имѣніями по наследству, или по покупке до внесенія ихъ въ дворянскую родословную книгу, Депутатскія Собранія, составя списки съ означеніемъ, гдѣ какимъ имѣніемъ владѣли или владѣютъ, представляютъ оныя вмѣстѣ съ своими протоколами чрезъ Гражданскихъ Губернаторовъ къ Генераль-Губернаторамъ, а сіи съ мнѣніемъ своимъ о правахъ тѣхъ лицъ на дворянское достоинство, вносить чрезъ Министра Внутреннихъ Дѣлъ въ Правительствующій Сенатъ на дальнѣйшее соображеніе и постановленіе; всѣхъ же прочихъ непредставившихъ требуемыхъ доказательствъ и вѣдомостей въ вышеупомянутые списки, обратитъ немедленно въ однодворческое состояніе на основаніи указа о бывшей Польской шляхтѣ, въ 19 день Октября 1831 года состоящегося; 2) какъ сверхъ сего изъ представленія Герольдіи видно, что дѣла въ оной объ однихъ и тѣхъ же лицахъ Западныхъ Губерній, при неутвержденіи ихъ въ дворянскомъ достоинствѣ по нѣскольکو разъ возобновляются, и чрезъ то умножается дѣлопроизводство, а между тѣмъ лица, доказывающія дворянство, пользуются сами непринадлежащими имъ правами и остаются въ оныхъ на неопредѣленное время, то въ отвращеніе сего назначить также трехъ-годичный срокъ, на представленіе въ Герольдію дополнительныхъ доказательствъ по всѣмъ дѣламъ, кои, бывъ въ разсмотрѣніи оной, признаны недостаточными, съ тѣмъ, что тѣ изъ лицъ доказывающихъ дворянство, которыя въ означенный срокъ со дня объявленія имъ о рѣшеніи Герольдіи, не представятъ дополнительныхъ доказательствъ, или если и дополнительные доказательства по новому разсмотрѣніи найдены будутъ ея недостаточными и неимѣющими законныхъ основаній, должны также поступить въ однодворцы, исключая лишь тѣхъ, кои владѣютъ, или владѣли населенными недвижимыми имѣніями, до внесенія ихъ Депутатскими Собраніями въ дворянскую родословную книгу и о коихъ дѣла Герольдіи должна представлять на окончательное разсмотрѣніе Правительствующему Сенату; 3) о такомъ постановленіи поставить въ известность всѣмъ дворянъ Западныхъ Губерній чрезъ Градскія и Земскія Полиція и чрезъ припечатаніе въ Сенатскихъ и Губернскихъ Вѣдомостяхъ, и 4) на приведеніе сего постановленія въ исполненіе, испроситъ Высочайшаго Его Императорскаго Величества соизволенія, о чемъ и поднести всеподданнѣйшій докладъ. Приказали: О должномъ по сему Высочайше утвержденному мнѣнію Государственнаго Совѣта исполненіи, послать указы въ Губернскія Правленія Западныхъ Губерній, какъ то: Виленской, Витебской, Волынской, Гродненской, Кіевской, Минской, Могилевской и Подольской и Области Бѣлостокской, а также къ Военнымъ и Генераль-Губернаторамъ тѣхъ Губерній, каковыми уведомить и Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ Московскія же Сената Департаменты сообщить вѣднѣе, а въ Контору Сенатской Типографіи извѣстіе, для припечатанія сего въ издаваемыхъ отъ Сената вѣдомостяхъ. (По Герольдіи). (Оп. 31 Августа 1838 г.)

— При указѣ Правительствующаго Сената, Августа 27-го дня сего года, обнародованъ договоръ о торговлѣ, мореплаваніи и дружбѣ, заключенный между Его Величествомъ Императоромъ Всероссійскимъ и Его Величествомъ Королемъ Шведскимъ и Норвежскимъ, 26-го Апрѣля (8-го Мая) 1838 года.

Ст. I. Россійскія и Финляндскія, равно какъ Шведскія и Норвежскія Суда, въ обоюдныхъ портахъ Высокихъ договаривающихся Державъ, при входѣ ихъ и выходѣ, будутъ считаться наравнѣ съ національными въ отношеніи платежа портовыхъ, лавровыхъ, маячныхъ, лоцманскихъ и за спасеніе товаровъ и судовъ, а также всякихъ другихъ пошлинъ и сборовъ, слѣдующихъ въ казну или городамъ или какимъ либо частнымъ заведеніямъ, по какому бы праву или подъ какимъ бы то названіемъ ни было. Соглашено, что постановленія сіи будутъ относиться къ пошлинамъ за плаваніе по каналамъ Готландскому и Троллгетскому.

Вышепомянутыя постановленія относятся безъ различія ко всѣмъ мелкимъ и купеческимъ судамъ съ грузомъ или баластомъ, какой бы они величины и постройки ни были.

До введенія единообразнаго учрежденія въ Рос-

ства, и для запобѣженія уchyланію сіе ихъ отъ выполненія tego, назначить на ихъ представленіе termin, a mianowicie: *trzy lata*, po upływie zaś tego terminu, o wszystkich tych, którzy nie przedstawiają żądanych dokumentow; ale władają albo władali zaludnionemi nieruchomościami majątkami na mocy sukcesyi, albo kupna przed ich wpisaniem do Dworzanskiej księgi genealogicznej, Zgromadzenia Deputacyjnego, ułożywszy listę z wyrażeniem, gdzie, jakim majątkiem władali, albo władają, przedstawiają je razem z swojemi protokołami przez Cywilnych Gubernatorów do Jenerał-Gubernatorów, a ci ze swoją opinią o prawach tych osób do Dworzanskiego dostojenstwa, podają przez Ministra Spraw Wewnętrznych do Rządzącego Senatu na dalsze roztrząsanie i postanowienie; a wszystkich innych, którzy nie przedstawili żądanych dokumentow i nie weszli do wyżej wyrażonej listy, obrócić niezwłocznie do stanu jednodworców, na osnovie Ukazu o bylejszlachcie Polskiej, nastątego w dniu 19-m Października 1831 roku; 2) gdy oprócz tego o przedstawieniu Heroldyi okazuje się, że dzieła w niej o jednych i tychże osobach Gubernij Zachodnich, za uientwierdzeniem ich w dworzanskim dostojenstwie, po kilka razy odnawiają się, i przez to pomnażają odbywanie spraw, a tym czasem osoby, dworzanstwa dowodzące, używają tych nienależących im praw i pozostają w nich na czas nieograniczonny, praeto dla zapobieżenia temu назначить także trzy-letni termin, na przedstawienie do Heroldyi dokumentow uzupełniających w tych sprawach, które, będąc w jej rozpatrzeniu, uznane zostały za niedostateczne, z zastrzeżeniem, że te z osób dworzanstwa dowodzących, które w pomienionym terminie od dnia ogłoszenia im o wyroku Heroldyi, nie przedstawiają uzupełniających dowodow, albo jeżeli i uzupełniające dowody po rozpatrzeniu będą przez nią znalezione niedostatecznymi i nie mającymi zasad prawnej gruntuowności, powinni także być policzeni do jednodworców, tych tylko wyłączając, którzy władają, albo władali zaludnionemi majątkami nieruchomości, przed wpisaniem ich przez Zgromadzenia Deputacyjnego do dworzanskiej księgi genealogicznej, a o których sprawy Heroldya powinna przedstawiać na ostateczne rozpatrzenie Rządzącemu Senatowi; 3) o tém postanowieniu podać do wiadomości wszystkich dworzau Gubernij Zachodnich przez Mieskie i Ziemskie Policye i przez wydrukowanie w Gazetach Senackiej i Gubernialnych, i 4) na przeprowadzenie tego postanowienia do skutku, wyjednać Najwyższe Jego Cesarskiej Mości zezwolenie, o czymъ też uczynić najuniższe przełożenie. Rozkazali: O należnymъ tej Najwyższej utwierdzonej Opinii Rady Państwa wypełnieniu, posłać ukazy do Rządowъ Gubernialnych Gubernij Zachodnich, jako to: Wileńskiej, Witebskiej, Wołyńskiej, Grodzieńskiej, Kijowskiej, Muńskiej, Mohylewskiej i Podolskiej i Obwodu Białostockiego, tudzież do Wojennych i Jenerał-Gubernatorowъ tych Gubernij, również przez ukazy zawiadomić i P. Ministra Spraw Wewnętrznych, a do Moskiewskich Departamentowъ Senatu przesać uwiadomienie, do Kantoru zaś Drukarni Senackiej wiadomość, dla wydrukowania tego w wydawanej przez Senat Gazecie. (Z Heroldyi Op. 31 Sierpnia).

— Przy Ukazie Rządzącego Senatu, pod dniem 27-m Sierpnia, opublikowany jest traktat o handlu, żegludze i przyjaźni, zawarty między Najjaśniejszymъ Cesarzemъ Wszech Rossyj i Najjaśniejszymъ Królemъ Szwedzkim i Norwegskim, 26-go Kwietnia (8-go Maja) 1838 roku.

Artykuł I. Rossyjskie i Finlandzkie, również jak Szwedzkie i Norwegskie okręty, w obustronnych portach Wysokich umawiających się Mocarstw, przy ich wejściu i wyjściu, będą uważane, zarówno z narodowemi względnie opłaty portowych, ładunkowych, latorowych, łocmanskich i za uratowanie towarow i okrętow, tudzież wszelkich innych posilin i poborow, należących do skarbu, albo miast, albo jakichkolwiek zakładowъ szczególnych, z jakiegobądź prawa albo pod jakimbykolwiek to było nazwaniem. Zgodzono się, że postanowienia te będą się odnosiły do posilin od żeglugi na kanałach Gotlandzkim i Trollhätzkim.

Wyżej pomienione postanowienia odnoszą się bez różnicy do wszystkich małych i kupieckich okrętowъ z ładunkiem albo balastem, jakiejbykolwiek były wielkości i budowy.

Do czasu wprowadzenia jednostajnego urzędzenia (1).

сійскихъ портахъ Балтійскаго, Чернаго и Азовскаго морей, гдѣ существуютъ мѣстные разности относительно платежа вышенаименованныхъ пошлинъ и сборовъ, будетъ поступаемо съ Шведскими и Норвежскими судами въ сихъ портахъ на равнѣ съ судами наиболее благоприятствуемыхъ націй, и если бы случилось, что до истеченія срока сего договора, последовали какія либо перемѣны въ существующихъ нынѣ учрежденіяхъ для помянутыхъ портовъ, то дѣйствіемъ таковыхъ перемѣнъ не можетъ быть нарушено положенное въ предъидущихъ условіяхъ правило.

Ст. II. Всѣ товары и произведенія, какого бы ни были происхожденія, Шведской ли или Норвежской, или всякой иной земли или промышленности, коихъ привозъ законно позволенъ въ порты Россійскіе или Финляндскіе на судахъ національныхъ, можно также привозить въ тѣ порты на судахъ Шведскихъ и Норвежскихъ, изъ какого бы мѣста то ни было, съ платежемъ пошлинъ не свыше или не иныхъ, по какому бы праву и подъ какимъ бы то названіемъ ни было, кромѣ тѣхъ, кои взимаются въ случаѣ ввоза такихъ товаровъ и произведеній на судахъ національныхъ.

И взаимно, всѣ произведенія и товары, коихъ привозъ законно дозволенъ въ порты Королевствъ Шведскаго и Норвежскаго на судахъ національныхъ, какого бы происхожденія тѣ произведенія и товары ни были, Россійской ли земли или промышленности, или всякой иной земли, могутъ также быть привозимы въ помянутые порты на судахъ Россійскихъ и Финляндскихъ, изъ какого бы мѣста то ни было, съ платежемъ пошлинъ не свыше или не иныхъ, по какому бы праву или подъ какимъ бы то названіемъ ни было, какъ только тѣхъ, кои взимаются въ случаѣ ввоза такихъ произведеній и товаровъ на судахъ Шведскихъ и Норвежскихъ.

Всѣ произведенія и товары, коихъ вывозъ законно дозволенъ изъ Россійскихъ и Финляндскихъ портовъ на судахъ національныхъ, можно равномерно вывозить отсюда на судахъ Шведскихъ и Норвежскихъ съ платежемъ пошлинъ не свыше или не иныхъ, кромѣ взимаемыхъ въ случаѣ таковаго вывоза на судахъ Россійскихъ или Финляндскихъ.

И взаимно, всѣ произведенія и товары, коихъ вывозъ законно дозволенъ изъ портовъ Королевствъ Шведскаго и Норвежскаго на судахъ національныхъ, можно равномерно вывозить отсюда на судахъ Россійскихъ или Финляндскихъ, съ платежемъ пошлинъ не свыше или не иныхъ, кромѣ взимаемыхъ въ случаѣ таковаго вывоза на Шведскихъ или Норвежскихъ судахъ.

Ст. III. Соглашенось, что обѣ Высокія договаривающіяся Стороны не имѣютъ намѣренія, чтобы содержащаяся во II статьѣ условія обратились въ предосужденія для конвенцій, кои та или другая изъ нихъ заключила бы съ какою либо иною Державою и коими, для какихъ либо опредѣленныхъ товаровъ при ввозѣ ихъ или вывозѣ, были бы во взаимной соразмѣрности предоставлены особия выгоды. На таковыя конвенціи нельзя будетъ ссылаться ни въ пользу Россійскихъ или Финляндскихъ подданныхъ въ Швеціи и Норвегіи, ни въ пользу Шведскихъ и Норвежскихъ подданныхъ въ Россіи и Финляндіи.

Во всякомъ случаѣ, особия конвенціи, которыя уже постановлены или впредь заключены будутъ одною изъ Высочайшихъ договаривающихся Сторонъ съ третьею Державою, не могутъ нарушить предоставленнаго по силѣ II статьи обоимъ подданнымъ права ввозить соль какъ на Россійскихъ и Финляндскихъ купеческихъ корабляхъ и судахъ въ Швецію и Норвегію, такъ и на Шведскихъ и Норвежскихъ купеческихъ корабляхъ и судахъ въ Россію и Финляндію, изъ какого бы то мѣста ни было и съ платежемъ тѣхъ же пошлинъ, какія платятъ природные жители.

Изъ сего положенія изъемяются Россійскіе Черноморскіе порты, доколѣ привозъ туда соли вообще запрещенъ будетъ.

Ст. IV. Плоскородныя и безпалубныя суда обывателей Финляндскихъ, плавающихъ непосредственно между Швеціею и Финляндіею, будутъ платить въ Шведскихъ портахъ только таможенныя пошлины и другія называемыя Гельфрии (Helfria) безъ надбавочнаго сбора, которому подлежатъ Шведскія и иностранныя суда такой же постройки. — Шведскія плоскородныя и безпалубныя суда будутъ пользоваться таковымъ же изытѣмъ въ портахъ Финляндіи.

Суда Финляндскихъ поселенъ будутъ пользоваться въ Шведскихъ портахъ по прежнему тѣми же удобствами, какія до сихъ поръ были имъ предоставлены касательно объявленія груза и платежа пошлинъ, а такъ же касательно продажи произведе-

въ портахъ Россійскихъ морз Балтійскаго, Чернаго и Азовскаго, гдѣ истнеяя мѣстowe рѳннице wzglѳдне pѳacenia wyżej wyrażonych poszlin i poborów, będzie postępowano ze Szwedzkimi i Norweskimi okrętami w portach tych zarówno z okrętami najprzyjazniejszych narodów, i jeżeliby się zdarzyło, że przed upływem terminu tego traktatu zasły jakiegokolwiek odmiany w istniejących teraz urządzeniach dla pomienionych portów, tedy skutkiem takich odmian nie może być naruszone prawidło, w poprzedzających warunkach ustanowione.

Artykuł II. Wszystkie towary i produkta, jakiegokolwiek były pochodzenia, Szwedzkiego lub Norweskiego, albo wszelkiego innego kraju albo przemysłu, których przywóz prawnie jest dozwolony do portów Rossyjskich albo Finlandzkich na okrętach narodowych, można także przywozić do tych portów na Szwedzkich i Norweskich okrętach, z jakiegokolwiek miejsca, z płaceniem poszlin nie wyższych albo nie innych, z jakiegokolwiek prawa i pod jakimkolwiek nazwaniem, oprócz tych, które się pobierają w razie przywozu takich towarów i produktów na okrętach narodowych.

I wzajemnie, wszystkie produkta i towary, których przywóz prawnie jest dozwolony do portów Królestw Szwedzkiego i Norweskiego na okrętach Narodowych, jakiegokolwiek pochodzenia te produkta i towary były, czy to Rossyjskiego kraju lub przemysłu, czy też wszelkiego innego kraju, mogą być także przywożone do pomienionych portów na okrętach Rossyjskich i Finlandzkich, z jakiegokolwiek bądź miejsca, z płaceniem poszlin nie wyższych albo innych, z jakiegokolwiek bądź prawa, albo pod jakimkolwiek bądź nazwaniem, jak tylko tych, które się pobierają w razie przywozu takich produktów i towarów na okrętach Szwedzkich i Norweskich.

Wszystkie produkta i towary, których wywóz prawnie jest dozwolony z portów Rossyjskich i Finlandzkich na okrętach narodowych, można również wywozić stamtąd na okrętach Szwedzkich i Norweskich z płaceniem poszlin nie wyższych albo innych, oprócz pobieranych w razie takiego wywozu na okrętach Rossyjskich albo Finlandzkich.

I wzajemnie, wszystkie produkta i towary, których wywóz prawnie jest dozwolony z portów Królestw Szwedzkiego i Norweskiego na okrętach narodowych, można również wywozić stamtąd na okrętach Rossyjskich albo Finlandzkich, z płaceniem poszlin niewyższych albo innych, oprócz pobieranych w razie takiego wywozu na okrętach Szwedzkich albo Norweskich.

Artykuł III. Zgodzono się, że obie Wyokie strony umawiające się, nie mają zamiaru, ażeby zawarte w drugim artykule warunki dążyły ku szkodzię konwencyi, któreby ta lub druga z nich zawarła z jakimkolwiek innem Mocarstwem, i które miby, dla jakichkolwiek oznaczonych towarów, przy ich wprowadzeniu lub wyprowadzeniu, były we wzajemnej proporcji zapewnione osobne wyгоды. Do takowych konwencyi nie można będzie odwoływać się, ani na korzyść Rossyjskich albo Finlandzkich poddanych w Szwecyi i Norwegii, ani na korzyść Szwedzkich i Norweskich poddanych w Rossyi i Finlandyi.

W każdym razie, osobne konwencye, które już są postanowione albo na przyszłość będą zawarte przez jedno z Wysokich stron umawiających się z Mocarstwem trzeciem, niemogą naruszyć zapewnionego, mocą II art., obustronnym poddanym prawa przywożenia soli, tak na okrętach i statkach Rossyjskich i Finlandzkich do Szwecyi i Norwegii, jako i na Szwedzkich i Norweskich kupieckich okrętach i statkach do Rossyi i Finlandyi, z jakiegokolwiek miejsca, i z płaceniem tychże poszlin, które płacą mieszkańce krajowi.

Od tego postanowienia wyjmują się Rossyjskie porty Czarnomorskie, dopóki przywóz do nich soli w ogólności zabroniony będzie.

Artykuł IV. Płazkie i bezpokładowe okręty obywateli Finlandzkich, pływające bezpośrednio między Szwecyą i Finlandyą, będą płaciły w portach Szwedzkich tylko tamozenne poszliny i inne nazywane Helfria bez poboru dodatkowego, któremu ulegają Szwedzkie i zagraniczne okręty takiejże budowy. — Szwedzkie płazkie i bezpokładowe okręty będą używały takiegoż wyjątku w portach Finlandyi.

Statki Finlandzkich włóścian będą używały w portach Szwedzkich, jak dotąd, tychże wygod, które dotychczas były im zastrzeżone względem oświadczenia ładunku i płacenia poszlin, jakoteż względem sprzedaży ich produktów. Każdemu Szyprowi okrętu Finlandzkie-

ній ихъ. Всякому шкиперу Финляндскаго судна позволено, въ продолженіи трехъ недѣль по прибытіи его въ Шведскій портъ, продавать въ разницу прямо съ своего судна, всякое произведеніе Финляндскаго сельскаго происхожденія; во взаимство чего таковая же выгода представляется и Шведскимъ судамъ въ портахъ Великаго Княжества.

(Продолженіе впрѣд).

Одесса, 26-го Августа.

Пароходъ *Петръ - Великій* отплылъ, вчера въ полдень, въ Крымъ, съ 18 пассажирами. Въ числѣ пассажировъ отправился туда, со всеми своими семействомъ, Г. Французскій посолъ, Баронъ *де Барантъ*, который располагаетъ посѣтить Тавричскій полуостровъ и оттуда отправиться въ С. Петербургъ, чрезъ Москву. Стоящая на здѣшнемъ рейдѣ брандвахта салютовала послу, при его отплытіи, двадцатью выстрѣломъ. Г-жа Баронесса *де Барантъ* оставила синдикамъ здѣшней Римско - Католической церкви некоторую сумму денегъ, для раздачи бѣднѣйшимъ изъ ея соотечественниковъ.

— Последнія заграничныя извѣстія благоприятны здѣшней хлѣбной торговлѣ. Цѣны на пшеницу въ нѣсколько дней значительно повысились въ Марсели, а въ Ливорно не соглашались отдавать ее по весьма высокой цѣнѣ, въ ожиданіи болѣе выгодной платы. Одна Тоскана потребуетъ, какъ слышно весьма большаго количества хлѣба. Но извѣстнымъ изъ Гамбурга, въ Сѣверной Германіи продолжаютъ опасенія на счетъ неурожая. Кукуруза также требуетъ. Мы не имѣемъ новыхъ извѣстій изъ Англии. Въ С. Петербургѣ и Ригѣ пшеница значительно вздорожала. (О.Г.Ц.П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 19-го Сентября.

Вчера прибыли въ нашъ городъ Принцы: Вильгельмъ, Адалбертъ и Вальдемаръ, изъ Магдебурга, также Императорско Россійскіе: Генераль отъ Инфантеріи, Генераль-Адъютантъ Гр. Воронцовъ, изъ Одессы: Государственный Вице-Канцлеръ и Министръ Иностранныхъ Дѣлъ Гр. Нессельроде, изъ Лейпцига и Генераль-Лейтенантъ, Генераль-Адъютантъ Мансуровъ, изъ Магдебурга. Сегодня же прибылъ сюда Генераль отъ Кавалеріи, Генераль-Адъютантъ Гр. Бенкендорфъ, изъ Крейта.

Магдебургъ, 14-го Сентября.

Вчера, предъ дворцемъ занимаемымъ Его Императорскимъ Величествомъ Государемъ Императоромъ Всероссийскимъ, разставлены были оркестры всѣхъ полковъ 4 корпуса; за ними въ некоторомъ разстояніи стояли Генералы и полковые командиры; вскорѣ изволилъ прибыть обожаемый нашъ Монархъ съ Принцами и Принцессами Королевской фамиліи и приказалъ начинать зорю. Кругомъ площади, предъ кафедральною церковью, пылали искусственные огни, которые образовали блестящій храмъ. Толпы народа стекались насладиться великолѣпнымъ зрѣлищемъ, а радостныя восклицанія заглушали музыку. Послѣ зори, Ихъ Величества отправились пѣшкомъ на ужинъ къ Принцу Карлу: Сегодня были маневры, которыми Монархъ нашъ остался доволенъ. Послѣ того, въ зданіи предназначенномъ для исполненія музыкальныхъ произведеній, называемомъ *Нагшопиа*, Принцъ Карлъ давалъ обѣдъ для Его Величества Государя Императора Всероссийскаго, на который приглашены были всѣ Генералы, полковые командиры, знатнѣйшіе изъ иностранныхъ офицеровъ и многіе здѣшніе дворяне.

Потсдамъ, 16-го Сентября.

Его Императорское Величество Государь Императоръ Всероссийскій прибылъ сюда вчера вечеромъ изъ Магдебурга, въ вождѣльномъ здравіи и остановился во дворцѣ *Sans-Souci*, гдѣ для Его Величества были уже приготовлены покои. Сегодня Его Императорское Величество, безъ всякой свиты выѣхалъ на встрѣчу Ихъ Императорскихъ Высочествъ Великихъ Князевъ Маріи Николаевны и Ольги Николаевны, которыя изъ Ревеля ѣхали въ нашу столицу. Его Императорское Величество встрѣтилъ Августѣйшихъ Своихъ Дочерей около ботаническаго сада, не подальку отъ Берлина, и послѣ привѣтствія съ родительскою нежностью, всѣ вмѣстѣ отправились во дворецъ *Sans-Souci*.

17-го Сентября.

Тотчасъ по прибытіи во дворецъ *Sans-Souci*, Его Императорское Величество получилъ извѣстіе, что Государыня Императрица изволила обѣдать въ Виттенбергѣ и въ непродолжительномъ времени пріѣдетъ

го дозволяла сѣ, въ прѣциагу трехъ tygodni po jego przybyciu do portu Szwedzkiego, przedawać częściami, prosto ze swojego okrętu, wszelki produkt Finlandzkiego pochodzenia wiejskiego; dla wzajemności czego, także wygody zapewniają się i okrętom Szwedzkim w portach Wielkiego Xięstwa. (Dalszy ciąg nastąpi).

Одесса, 26-го Сierpnia.

Дня вчерашняго, о полудни, выплылъ до Крыму statek parowy, *Piotr Wielki*, z 48 passażerami, pomiędzy którymi znajdował się Poseł francuzki, *Baron de Barante* z całą swoją rodziną. Zamierza on zwiedzić półwysp Taurycki, a ztamtąd uda się do Petersburga przez Moskwę. Stojący w porcie okręt salutował postą przy jego odpłynieniu 21 wystrzałami. — Małżonka posty, pozostawiła przed wyjazdem swym syndykom miejscowego kościoła Rzymsko-Katolickiego, pewną kwotę pieniężną, w celu rozdania tejże pomiędzy uboższych jej współrodaków.

— Ostatnie wiadomości zza granicy, są dla tutejszego handlu zbożowego pomyślne. Cena pszenicy, w ciągu dni kilku znacznie się podniosła w Marsylii, a w Liwornie nie chciano jej sprzedawać po bardzo wysokiej cenie, w nadziei większego zysku. Jedna Toskania potrzebuje, jak słyhać, bardzo wielkiej ilości zboża. Podług doniesień z Hamburga, w Niemczech północnych nie ustaje obawa nieurodzaju. Kukurudza także jest poszukiwana. Z Anglii, nie otrzymaliśmy nowych wiadomości. W Petersburgu i Rydze, pszenica znacznie podrożała. (G.R.K.P.)

WIA DOMOŚCI ZAGRANICZNE.

П р у с с я.

Берлинъ, 19-го Września.

Wczoraj, przybyli do naszego miasta: Królewicowie: Wilhelm, Adalbert i Waldemar, z Magdebурга, tudzież Cesarzsko-Rossyjscy Jenerał-Piechoty i Jenerał-Adjutant, Hr. Woroncow, z Odessy: Vice-Kancelarz Państwa i Minister Spraw zagranicznych, Hr. Nesselrode, z Lipska; Jenerał Lejtenant, Jenerał-Adjutant Mansurow, z Magdebурга. W dniu zaś dzisiejszym Jenerał-jazdy i Jenerał-Adjutant, Hrabia Benckendorf z Kreuth.

Magdeburg, 14-go Września.

Wczoraj wieczorem rozstawiono wszystkie muzyki półków, składających ezwarty korpus, przed mieszkaniami NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Rossyjskiego; za nimi w niejakiej odległości stali Jenerałowie i Dowódcy półków; wkrótce ukazać się raczył nasz Król utochanny z Xiężętami i Xiężniczkami swego domu, i dał znak do capstryku. Plac przed kościołem katedralnym, ostawiony był przedmiotami palnemi, które zajaśniały wspaniałemi ogniami sztucznymi, wystawując przepyszna świątynią w czarowném świetle. Tłumy ludu krążyły po placu, unosząc się nad najroskoszniejszym widokiem. Odgłosy radości ludu tłumiły chory muzyki. Po capstryku, Najjaśniejsi Państwo udali się pieszo na wieczerzę do Xięcia Karola. Dziś odbywały się ćwiczenia wojenne, z zadowoleniem naszego Monarchy. Następnie był obiad u Xięcia Karola, dla NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Rossyjskiego, w gmachu muzycznym, zwanym *Harmonia*, na który zaprosił Dostojny Gospodarz wszystkich Jenerałów, dowódców półków, znakomitych cudzoziemskich Oficerów i wielu z krajowej Szlachty.

Poczdam, 16-go Września.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rossyjski przybył tu wczoraj wieczorem z Magdebурга, w zdrowiu najpożądaniejszym, i wysiadł w przygotowanych dla siebie pokojach, w pałacu *Sans-Souci*. Dzisiaj bez żadnego orszaku, wyjechał NAJJAŚNIEJSZY CESARZ naprzeciw swoim utochannym Córkom, WIELKIM XIĘŻNICZKOM MARYI i OLDZE, które z Rewla do naszej stolicy jechały. Tuż około ogrodu botanicznego, niedaleko Berlina, spotkał NAJJAŚNIEJSZY MONARCHA swoje dostojne Córki, a po ojcowskiem, nader czułym powitanium, całe grono udało się do pałacu *Sans-Souci*.

17 Września.

Zaraz po przybyciu z ukochanemi Córkami do pałacu *Sans-Souci*, dowiedział się NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rossyjski, że Dostojna Jego Małżonka obiadowała w Wittenbergu, i że niebawem zjedzie do Poczdamu. Na

въ Потсдамъ. Государь Императоръ немедленно отправился, вмѣстѣ съ Ихъ Высочествами Великими Князьями на встрѣчу Ея Величеству, и не прошло полчаса, какъ увидѣли Мы всю Императорскую фамилію, въ сопровожденіи Ихъ Высочествъ Государя Наслѣдника Всероссійскаго Престола и Великой Княжны Александры Николаевны, возвращающихся во дворецъ Sans-Souci, гдѣ Ихъ Императорскія Величества были встрѣчены Принцемъ Вильгельмомъ (сыномъ Короля) и его супругою. Вечеромъ Императорская фамилія посетила Короля въ Потсдамскомъ дворцѣ, который въ это время возвратился изъ Магдебурга.

18-го Сентября.

Вчера утромъ, нашъ Король посетилъ Ихъ Величества Государя Императора и Государыню Императрицу Всероссійскихъ. Въ то самое время, въ Sans-Souci находились Великій Герцогъ Мекленбургъ-Шверинскій и Принцъ Фридрихъ Нидерландскій съ супругою, которые вчерашняго числа прибыли сюда и остановились въ Новомъ Дворцѣ. Ихъ Императорскія Величества изволили кушать en retraite въ Sans-Souci. Въ Новомъ Дворцѣ былъ столъ для придворныхъ. Въ продолженіи дня прибылъ сюда Принцъ Баварскій и остановился въ томъ же дворцѣ.

(О.Г.Ц.П.)

Г Е Р М А Н І Я.

Мюнхенъ, 10-го Сентября.

Уже два дня какъ начали выходить бюлетени о здоровьи Короля. Монархъ простудился въ Аугсбургѣ, и боленъ простудною лихорадкою, соединяемою съ кашлемъ, которая начинаетъ обнаруживать признаки ревматизма. Сегодняшнюю ночь Е. В. былъ спокоенъ и пароксизмы были менѣе сильны.

— Третьяго дня прибылъ сюда Императорско-Россійскій Министръ Иностранныхъ Дѣлъ Гр. Нессельроде. Онъ остановился въ домѣ Россійскаго посланника и сегодня осматривалъ находящееся здѣсь собраніе произведеній изящныхъ искусствъ. (О.Г.Ц.П.)

А В С Т Р І Я.

Вена, 6-го Сентября.

Изъ Песта пишутъ, что Комитетъ назначенный для разсмотрѣнія проектовъ касательно постройки моста чрезъ Дунай, между городами Пестомъ и Оффеномъ, утвердилъ проектъ Барона Сина и сдѣлалъ съ нимъ условіе на таковую постройку посредствомъ компаніи на акціяхъ. (О.Г.Ц.П.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 12-го Сентября.

Изъ Байонны отъ 9 Сентября получена слѣдующая телегр. депеша: „Все Христиносское войско 6 тыс. соединилось на Артѣ, съ намѣреніемъ итти на Эстеллу. Эспартеро 6 ч. послѣ незначительной стычки вступилъ въ Отенца, Але въ тотъ же день безъ сопротивленія въ Аранги; Д. Карлосъ 5 ч. отправился изъ Оньяты въ Вилла-Франку.“

— Между тѣмъ, какъ многія газеты извѣщаютъ опасеніе на счетъ могущихъ случиться послѣдствій отъ опоздавшей экспедиціи противу Мексики, съ другой стороны утверждаютъ, что надѣются, и даже въ некоторомъ образомъ полагаются въ Министерствѣ, во время открытія Палаты, получить извѣстіе о взятіи цитадели Санъ-Жуанъ д'Уллоа, или даже на заключеніе мира на предложенныхъ Франціею условіяхъ.

— По телеграфической депешѣ изъ Байонны отъ 11 Сентября уведомляютъ о наступившей въ Мадридѣ 7 ч. перемѣнѣ Испанскаго Министерствъ. Герцогъ Фрїасъ наименованъ первымъ Статсъ-Секретаремъ и Президентомъ Совѣта Министровъ, Сенаторъ Рюисъ-де-ла-Вега Министромъ Юстиціи, Депутатъ, Маркизь де Монте-Виргенъ, Министромъ Финансовъ, Сенаторъ, Маркизь де Валгорнера Министр. Внутреннихъ Дѣлъ, Генераль Алдама Военнымъ и Морскимъ Министромъ; три послѣдніе только временно.

— Слышно, что одинъ изъ ревностнѣйшихъ политическихъ друзей Г-на Твера, отправилъ къ нему курьера въ Комо, приглашая его немедленно возвратиться во Францію.

13-го Сентября.

Король отъ Гельветской конфедераціи получилъ отвѣтъ на письмо о рожденіи Графа Парижскаго.

— Слышно, что первый Секретарь Англійскаго посольства, вчера утромъ получалъ очень подробную ноту отъ Лондонскаго Министерствъ Иностранныхъ Дѣлъ, въ которой представляютъ Французскому кабинету, какъ вредна для Англійской торговли блокада Мексики и какъ былобы желательно, сколь можно скорѣе прекратить эти споры. Графъ Моле вчера пополудни нарядилъ курьера съ нужными депешами, въ 9, вѣроятно по сему же дѣлу.

— Въ Министерствѣ Внутреннихъ дѣлъ, сегодня

тѣхмиаст НАЙЯСНІЕШЫ МОНАРХА wyjechał, łącznie z Wielkimi Xięźniczkami naprzeciw NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ, i nie minęło pół-godziny, jak zobaczyliśmy wracającą całą Cesarzką Rodzinę, w towarzystwie Cesarzowicza NAJTEPCY Tronu i Wielkiej Xięźniczki ALEXANDRY, do pałacu Sans-Souci, gdzie NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO przyjmowani byli przez Xięcia Wilhelma (syna Króla) i jego Małżonkę. Wieczorem Rodzina Cesarzowska odwiedzała w zamku Poczdamskim Króla, który w tym czasie wrócił z Magdeburga.

18-го Września.

Wczora, przed południem, odwiedził nasz Król NAJJAŚNIEJSZYH CESARZA i CESARZOWĄ Rossyjskich. W tym samym czasie znajdowali się w Sans-Souci, Wielki-Xięź Meklembursko-Szweryński i Xięź Fryderyk Niderlandzki z małżonką, który w dniu wczorajszym przybył i zamieszkał Nowy-Pałac. NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO obiadowali en retraite w Sans Souci. W Nowym Pałacu był stół Marszałkowski. W ciągu dnia przybył Królewicz Bawarski i zajął pokoje w Nowym Pałacu. (G.R.K.P.)

Н І Е М С У.

Monachium, 16-го Września.

Od dwóch dni wychodzą biuletyny o zdrowiu Królewskiem. Monarcha zaziębił się w Augsburgu, dostał febrę katarowej, połączonej z kaszlem, która przybierając zaczęła charakter reumatyczny. Dzisiejsza noc była spokojniejsza, i wszystkie oznaki choroby łagodniejsze.

— CESARSKO-ROSSYJSKI Minister Spraw Zagranicznych Hrabia Nesselrode, przybył tu przedwczoraj i wysiadł w mieszkaniu Posta Cesarzowsko-Rossyjskiego. Dziś zwiędzał znajdujące się u nas zbiory sztuk pięknych.

(G.R.K.P.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, 6-го Września.

Donoszą z Pestu, że komitet wyznaczony do przejrzenia projektów względem wybudowania stałego mostu, mającego połączyć sąsiednie miasta Pest i Budeę, zatwierdził projekt Barona Sina i wszedł z nim w umowę, co do wykonania budowy za pośrednictwem akcyj. (G.R.K.P.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 12 Września.

Z Bayonny pod 9 Września otrzymano następującą depeszę telegraficzną: „Całe wojsko Krystynistów, d. 6 połączyło się nad rzeką Arga, w celu wystąpienia na Estellę. Espartero d. 6 po małoszczącej ułtarczej stanął w Oteiza, Alaix tegoż dnia bez sprzeciwienia się wszedł do Arangu; D. Carlos d. 5 udał się z Onate do Villafranca.“

— W tymże czasie, kiedy rozmaite gazety wynurzają swoją obawę względem mogącego zdarzyć się wypadku ze spóźnionych ekspedycy przeciwko Meksyku, z drugiej strony utrzymują, a nawet niejakim sposobem oczekują w Ministerjum, w czasie otwarcia Izby, na przybycie poselstwa o wzięciu cytadelli San-Juan d'Ulloa, a nawet o zawarciu pokoju na warunkach, podanych przez Francją.

— Przez depeszę telegraficzną z Bayonny pod 11 m Września donoszą o zaszedz d. 7 w Madrycie zmianie Ministerjum Hiszpańskiego. Xięź Frias mianowany został Pierwszym Sekretarzem Stanu i Prezydentem Rady Ministrów, Senator P. Ruiz de la Vega Ministrem Sprawiedliwości, Margrabia de Monte Virgen, Ministrem Skarbu, Senator, Margrabia de Valgornera Ministrem Spraw Wewnętrznych; Jenerał Aldama Ministrem Wojskowym i Marynarki; jednakże ostatni trzej tylko ad interim.

— Słychać, że jeden z najgarliwszych przyjaciół politycznych P. Thiers, wysłał do niego gońca do Como, wzywając do prętkiego powrotu do Francyi.

Dnia 13.

Król od Konfederacyi Szwajcarskiej otrzymał odpowiedź na notyfikacyę o urodzeniu się Hrabiego Paryża.

— Słychać, że pierwszy Sekretarz legacyi Angielskiej, otrzymał wczora szczegółową notę z Ministerjum Spraw Zewnętrznych w Londynie, w której wystawiono gabinetowi Francuzkiemu, jak szkodliwą jest dla handlu Angielskiego blokada Meksyku i jak życzony, ażeby spory te, prędko wzięły swój koniec. Hrabia Molé wczora po południu z pilnymi depeszami wysłał gońca do Eu, zapewna w tymże interesie.

— Dzisiaj rano w Ministerjum Spraw Wewnętrz-

утромъ, между складомъ бумагъ вспыхнулъ пожаръ и будто сгорѣли многіе очень важныя документы.

14-го Сентября.

Король получилъ поздравленія отъ вольныхъ Ганзейскихъ городовъ, Бременя, Любека и Гамбурга по случаю рожденія Графа Парижскаго.

— Нидерландскій посланникъ Баронъ Фогель 11 с. м. прибылъ въ Парижъ. Прибытіе его праздновано дипломатическими пиршествами при посольствахъ трехъ сѣверныхъ Державъ.

— *Журн. Преній* уведомляетъ изъ Турина: „Швейцарскіе депутаты на коронацію въ Медіоланъ бесѣдовали съ Княземъ Меттернихомъ и нѣкоторымъ образомъ требовали пособія Австріи противу требованій Франціи отъ Швейцаріи, въ которыхъ она не уважаетъ независимости союза и владѣнія Кантоновъ. Князь Меттернихъ формально объявилъ депутатамъ, что они въ семь случаевъ немогутъ ожидать никакого пособія со стороны высокаго ручившихся державъ; никто недумаетъ нападать на независимость и владѣніе Швейцаріи; требованіе изгнанія особы опасной для сосѣдственнаго Государства, справедливо.

— Новѣйшія депеши Генерала Галбоа изъ Константины уведомляютъ, что ожидали неприятельскихъ дѣйствій съ Ахметъ-Беемъ. 5 поколѣній будто обѣщали сему послѣднему доставить подкрѣпленія.

(A.P.S.Z.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 14-го Сентября.

Слышаю, что Король и Королева Белгійскіе оставяють завтра Виндзоръ возвращаясь въ Белгію. По сему они 10 дней пробылибы у Королевы Викторіи. Ихъ Велич. на правительственномъ пароходѣ отплывутъ въ Рамсгетъ, а оттуда въ Остенду.

— Князь и Княгиня Эстергази въ поведѣльникѣ на паряхъ *Britannia* отплыли изъ Дувра во Францію.

— Князь Александръ Ливенъ, второй сынъ бывшаго Россійскаго Посланника при здѣшнемъ дворѣ, братъ находящагося здѣсь Князя Павла Ливена и принадлежащій къ Русскому Посольству въ Неаполь, третьяго дня прибылъ сюда съ твердой землей.

— *Courrier* содержитъ слѣдующее извѣстіе, непоказывая откуда взялъ оное: „Пролита первая кровь между Французами и Мексиканцами. 22 Юля одинъ Мексиканскій корабль между Вера-Круцъ и Тампико преслѣдуемъ ботомъ оснащеннымъ вооруженными людьми изъ Французской эскадры. Онъ немогъ уйти и Французы завладѣли кораблемъ; но между тѣмъ съ берега стрѣляли на нихъ и многіе были ранены, а одинъ даже опасно. Это вероятно можетъ довести до мщенія и въ послѣдствіи могутъ формально начаться неприятельскія дѣйствія.

— Великобританское правительство кажется теперь совершенно завладѣло Фалклендскими островами, ибо тамошній Англійскій Губернаторъ запретилъ иностраннымъ кораблямъ рыбную ловлю послѣ 1-го Юня наст. года въ близи сихъ острововъ, или останавливаться въ какомъ либо изъ портовъ острововъ.

— Въ арсеналахъ господствуетъ теперь значительная дѣятельность; въ одномъ изъ нихъ недавно даже въ воскресеніе продолжали работы. Въ послѣдніе дни будто безпрестанно отправляли подкрѣпленія въ Канаду.

— Маркизь Кларикардъ съ супругою отправляются на дняхъ на военномъ пароходѣ *Pique* въ С. Петербургъ.

— Англійскій Полковникъ Консидинъ, который теперь какъ Генераль находится въ службѣ Тунисскаго Бей, усердно занимается образованіемъ Тунисскаго войска.

— Г. Гринъ здѣлалъ новый опытъ подняться какъ можно выше въ воздухъ на своемъ аэростатѣ и достигнулъ 27,000 фут.; холода на сей высотѣ былъ очень чувствителенъ. (A.P.S.Z.)

П О Р Т У Г А Л И Я.

Лиссабонъ, 1-го Сентября.

Здѣсь носятъ слухи, что Англійская вдовствующая Королева заѣдетъ сюда на некоторое время, на пути своемъ въ Мальту, и потому приготавливаютъ для принятія Ея Величества прекрасный Великій дворецъ. (O.G.H.H.)

Т У Р Ц И Я.

Константинополь, 21-го Августа.

Торговый трактатъ, о которомъ болѣе году шли переговоры между Портою и посольствами Англійскимъ и Французскимъ, окончательно подписанъ 16 Августа. Содержаніе его остается еще въ тайнѣ, и теперь извѣстны только нѣкоторыя главныя статьи, относящіяся къ уничтоженію монополій и къ замѣнѣ всѣхъ пошлинъ, которыми, подъ разными наименованіями, облагаема была торговля, — однимъ общимъ налогомъ. Достоверно кажется, что всѣ подати, ко-

nych; pomiędzy stosem papierów wybuchnął ogień i miało spalić się dużo dokumentów wielkiej wagi.

Dnia 14.

Król otrzymał powinszowania od wolnych miast Hanzeatyckich Bremy, Lubeki i Hamburga, z okoliczności narodzenia się Hrabiego Paryża.

— Poseł Niderlandzki, Baron Fagel, d. 11 ter. m. przybył do Paryża. Przybycie Jego obchodzono uczciami dyplomatycznymi w poselstwach trzech Mocarstw Północnych.

— *Dziennik Rozpraw* donosi z Turynu: „Deputowani Szwajcarscy na koronację w Medyolanie, mieli z Xięciem Metternich rozmowę, i niejakim sposobem prosili wsparcia Austrii przeciwko pretensyi do Szwajcaryi ze strony Francuzów, w której nieszanowana niepodległość Związku i posiadłość pojedynczych kantonów. Xiąże Metternich formalnie oświadczył deputowanym, że w tej rzeczy nie mogą spodziewać się żadnego wsparcia ze strony Mocarstw gwarantujących ustawę Związkową; nikt nie zamysłał napadać na niepodległość i posiadłości Szwajcaryi; wyprawienie osoby niebezpiecznej dla spokoju sąsiedniego państwa, sprawiedliwie jest żądane.

— Najnowsze depesze Jenerała Galbois z Konstantyny mają donosić, że oczekiwać należy nieprzyjacielskich działań z Achmed Bejem. 5 Pokoleń miały ostatniemu obiecać dać posiłki w ludziach. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 14-go Września.

Stychać, że Król i Królowa Belgów jutro opuszczają Windsor z powrotem do Belgii. Takim sposobem bawiliby tylko dziesięć dni u Królowej Wiktorii. Rządowy parochod ma odwieźć Ich Kr. Mość z Ramsgate do Ostendy.

— Xiąże i Xiężna Esterhazy w poniedziałek odплыли z Dover na statku parowym *Britannia* do Francji.

— Xiąże Alexander Lieven, drugi syn dawniejszego Posta Rosyjskiego przy tutejszym dworze, brat znajdującego się tu Xięcia Pawła Lieven i należący do Poselstwa Rosyjskiego w Neapolu, zawczora z lądu tu przybył.

— *Courrier* zawiera następującą wiadomość, nieudzielając skąd ją poczerpnął: „Między Francuzami a Meksykanami pierwsza krew została przelaną. 22 Lipca, jeden Meksykański okręt między Veracruz i Tampico ścigany był przez statek osadzony uzbrojonymi ludźmi z eskadry francuzkiej. Nie mógł on schronić się ucieczką. Francuzi opanowali okręt, a tymczasem strzelano do nich z brzozy i wielu raniono, a jednego z niebezpieczeństwem życia. Krok ten zapewne doprowadzi do odwetu i następnie wiadomości donieść mogą o formalnym rozpoczęciu działań nieprzyjacielskich.”

— Zdaje się, że Rząd Angielski objął teraz wszystkie wyspy Sokolowe, gdyż tameczny Gubernator Angielski zakazał okrętom cudziomskim w bliżkości ich połowu ryby po 1 Czerwcu, lub też zatrzymywać się w którymkolwiek z portów wysp, gdyż w przeciwnym razie złe skutki samym sobie przypiszą.

— W arsenalach panuje teraz znaczna czynność; w jednym z nich nie dawno, nawet w niedzielę pracowano. W ostatnich dniach ciągle wysyłano posiłki do Kanady.

— Margrabia Clanricarde z małżonką, na okręcie wojennym *Pique*, odplywają w tych dniach do Petersburga.

— Półkownik Angielski Considine, który teraz jako Jenerał znajduje się w służbie Beye Tanetańskiego, gorliwie zajmuje się organizacją wojska Tunetańskiego.

— P. Green zrobił nowe doświadczenie, dostania się w swoim balonie do największej wysokości i wyniósł się na 27,000 stop w górę; zimno w tych krainach mocno czuć się dawało. (A.P.S.Z.)

P O R T U G A L I A.

Lisbona, d. 1-go Września.

Mówią tu powszechnie, że Królowa Angielska, wdowa, odbywając podróż do Malty, zabawi u nas czas niejaki, i z tego powodu przygotowują na jej przyjęcie piękny pałac w Belem. (G.R.K.P.)

T U R C Y A.

Stambuł, 21-go Sierpnia.

Traktat handlowy, względem którego od roku przeszło toczyły się układy pomiędzy Portą i poselstwami, Angielskiem i Francuzkiem, ostatecznie podpisany został dnia 16 (28) Sierpnia. Treść jego dotąd jest tajemnicą i tylko wiadome są niektóre główne artykuły, tyczące się zniesienia monopolii, i zastąpienia wszystkich opłat, które pod różnymi nazwiskami handel uciskały, — jednym ogólnym podatkiem. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że wszelkie podatki,

торья были взимаемы съ земледѣлія и торговли, будутъ замѣнены, для статей отпуски, 12 процентною пошлиною, включая туда и таможенную пошлину въ 3%, въ случаѣ вывоза этихъ статей за границу. Привозныя статьи будутъ обложены 3-хъ процентною пошлиною, и, сверхъ того еще 2%, если владѣльцы этихъ товаровъ пожелаютъ перевезти ихъ съ одного мѣста въ другое. Правительство nebude уже взимать, сверхъ этихъ никакихъ другихъ пошлинъ съ привозныхъ и отпусковыхъ статей.

— Решидъ-Паша, назначенный чрезвычайнымъ посломъ въ Лондонъ, тотчасъ послѣ подписанія торговаго трактата, откланялся Султану, который обошелся съ нимъ очень ласково: вслѣдъ за тѣмъ, этотъ сановникъ съѣлъ на казенный пароходъ „*Пейки-Шекетъ*“, который пойдетъ въ Мальту, потомъ въ одинъ изъ Итальянскихъ портовъ, и оттуда уже отправится въ Англію. Тагиръ-Паша выѣхалъ 16 ч. вмѣстѣ съ Решидомъ-Пашею, съ которымъ онъ разстанется въ Смирнѣ для отъѣзда въ Айдинъ, куда онъ назначенъ Губернаторомъ. (О. Г. Ц. П.)

С м ѣ с ѣ .

Замѣчаніе на нынѣшнее промерзаніе земли.

Въ прошедшую зиму, по причинѣ сильныхъ и продолжительныхъ морозовъ, и по неимѣнію въ достаточномъ количествѣ снѣга, здѣсь въ С. Петербургской Губерніи земля промерзла глубоко, мѣстами даже болѣе нежели на два аршина. Вероятно, по этой причинѣ, клеверъ (какъ это у меня случилось) почти весь пропалъ, такъ что мѣстами даже не осталось слѣдовъ его. Такое промерзаніе земли довольно извѣстно, потому что случилось нынѣ почти вездѣ въ Россіи, но, можетъ быть, сельскимъ хозяевамъ будетъ любопытно узнать, что въ лѣсу, гдѣ находится густой мохъ и гдѣ недостаточно можетъ действовать солнце на поверхность почвы, земля по нынѣ еще мерзла въ глубину отъ 6 до 8 вершковъ. Это извѣстіе можетъ показаться инымъ читателямъ невѣроятнымъ, да и мнѣ самому казалось такъ, пока я не увѣрился собственными моими глазами. Уже въ Апрельѣ, Маѣ и даже Іюль мѣсяцахъ, при садкѣ деревь, а потомъ при копаніи канавъ для осушки почвы, я находилъ въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ былъ густой мохъ, или гдѣ отъ близъ находящихся деревь съ южной стороны было болѣе тѣни, что земля мѣстами еще не растаяла болѣе нежели отъ 8 до 10 вершковъ въ глубину; однако, послѣ того времени, я не имѣлъ болѣе случая дѣлать подобныхъ наблюденій до 22 Іюля. Въ этотъ же день при осмотрѣ работы, производившейся у меня въ Учебномъ Лѣсничествѣ для осушки болотъ, я замѣтилъ, что рабочими начата канавка, проложенная по мокрому мѣсту, заросшему изрѣдка лѣсомъ, по снятіи верхняго слоя, состоящаго изъ мха, на глубину отъ 6 до 8 вершковъ оставлена не оконченною. На вопросъ мой, почему это сдѣлано, работники объявили, что тутъ земля еще мерзла. Хотя такое обстоятельство показалось мнѣ въ настоящее время почти невозможнымъ, однако по разсмотрѣніи на мѣстѣ, я нашелъ, что действительно по всѣмъ мѣстамъ, гдѣ находилось много мха или другаго хлама, какъ это въ болотистыхъ мѣстахъ бываетъ, земля еще такъ крѣпко была мерзлою, какъ будто бы въ началѣ весны. Послѣ того времени у насъ было довольно теплыхъ дней а ледъ по нынѣ не растаиваетъ; и какъ теперь день и теплота уже уменьшаются, то можно полагать, что нынѣшнимъ лѣтомъ земля мѣстами не растаетъ, а останется въ такомъ положеніи до новыхъ морозовъ. Мнѣ кажется, что нынѣшній неурожай травы и другихъ растений происходитъ не только отъ засухи и холоднаго воздуха, но и отъ того, что земля была такъ долго мерзлою; ежелибы только двѣ первыя причины препятствовали росту растений, то въ лѣсахъ, гдѣ есть защита отъ холодныхъ вѣтровъ и достаточно сырости, надлежало бы тамъ быть порядочной травѣ, но и на такихъ мѣстахъ не имѣется нынѣ и половины противъ обыкновеннаго урожая.

Любопытно было знать, не случилось ли кому сдѣлать въ другихъ мѣстахъ подобныхъ замѣчаній. Также чему хозяева приписываютъ то обстоятельство, что въ защищенныхъ и сырыхъ мѣстахъ, гдѣ въ сухое лѣто обыкновенно бываетъ самое лучшее произрастаніе травы, и тамъ нынѣ неурожай въ нихъ?

Назальникъ Учебнаго Лѣсничества
В. Фрейресъ. (З. Г.)

Съ 1-го числа наступающаго Октября начинается подписка на послѣдній Кварталь сего года, на газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

кѣтѣ оплачивало ролнство и handel, zastąpione będą, co do artykułów wywozowych, 12-procentową opłatą, licząc w to i opłatę celną po 3%, wrazie wywozu tych artykułów za granicę. Na artykuły zaś przywozowe włożoną będzie opłata 3-procentowa, i oprócz tego jeszcze 2%, jeśli właściciele tych towarów zechcą przewozić je z jednego miejsca na drugie. Oprócz takowych opłat, Rząd nie będzie już pobierał żadnych innych, tak od artykułów przywozowych, jako i wywozowych.

— Reszyd Basza, mianowany nadzwyczajnym Posłem w Londynie, natychmiast po podpisaniu traktatu handlowego, pożegnał Sułtana, który go nader łaskawie przyjął; wnet potem Minister ten wsiadł na Rządowy statek parowy „*Pejki-Szewket*“, który zawinie do Malty, następnie do jednego z portów włoskich, a stamtąd już popłynie do Anglii. Tahir Basza wyjechał dnia 18 (30) b. m. wraz z Reszydem Baszą, z którym się rozstanie w Smirnie, skąd się uda do Ajdinu, gdzie ma piastować urząd Gubernatora. (G. R. K. P.)

ROZMAITOŚCI.

Postrzeżenia nad tegoroczném marznięciem ziemi.

Przeszłej zimy, z przyczyny wielkich i długich mrozów, i z powodu niedostatecznej ilości sniegu, w Gubernii S. Petersburskiej ziemia umarzała głęboko, miejscami więcej nawet, jak na dwa arszyny. Z tej zapewne przyczyny koniczyna (jak się u mnie zdarzyło), cała prawie zginęła, tak, że miejscami nie zostało nawet jej śladu. Takie umarżnięcie ziemi dość jest znane dla tego, że się to zdarzyło w całej prawie Rosyi, ale, gospodarze wiejscy może z ciekawością dowiedzą się, że w lesie, gdzie się znajduje mech gęsty i gdzie z trudnością może działać słońce na powierzchnię gruntu, ziemia dotąd jeszcze jest zamarżłą w głąb od 6 do 8 cali. Wiadomość ta może się okazać niektórym czytelnikom niepodobną do uwierzenia, gdyż i mnie samemu tak się zdawało, nim własnymi nieprzekonałem się oczyma. W Kwietniu, Maju, a nawet w Czerwcu, przy sadzeniu drzew, a potem przy kopaniu rowów dla osuszenia gruntu, znajdowałem w tych miejscach, gdzie był mech gęsty, albo gdzie od blisko znajdującego się drzewa ze strony południowej więcej było cienia, że ziemia miejscami jeszcze nie odeszła więcej, aniżeli od 8 do 10 cali wgłąb; jednakże w późniejszym czasie, niemiarem więcej zdarzenia czynić podobnych postrzeżeń do 22-go Lipca. W tym zaś dniu, przy obejrzeniu robot, odbywających się u mnie w Leśnictwie Uczelnim, dla osuszenia błota, postrzegłem, że zaczęty przez robotników rów, przez mokre miejsce prowadzony, zarosłe gdzie niegdzie drzewem, po zdjęciu wierzchniej warstwy, składającej się z mchu, głębokości od 6 do 8-miu cali, był nie ukończony. Na moje zapytanie: dla czego tak zrobiono, robotnicy odpowiedzieli, że tu ziemia jest jeszcze zamarżłą. Chociaż ta okoliczność zdała się mnie w obecnym czasie prawie niepodobną, jednakże po rozpatrzeniu na miejscu, znalazłem, że w samej rzeczy we wszystkich miejscach, gdzie się znajdowało wiele mchu albo innego porostu, jak to po błotnistych lasach bywa, ziemia tak jeszcze mocno była zamarżłą, jakby na początku wiosny. Potem mieliśmy dość ciepłe dni, lod jednakże dotąd nie topnieje; a że się teraz dzień i ciepło zmniejsza, można tedy wnosić, że teraźniejszego lata ziemia miejscami nie roztał i pozostanie w takim stanie do nowych mrozów. Sądzę, że tegoroczny nieurodzaj trawy i innych roślin pochodzi, nie tylko od posuchy i zimnego powietrza, ale i od tego, że ziemia, tak długo była zamarżłą; gdyby tylko dwie pierwsze przyczyny przeszkadzały rośnieniu roślin, tedy w lasach, gdzie jest zastona od wiatrow zimnych i dosyć znajduje się wilgoci, powinno by tam być trawa dobra, ale i w takich miejscach niema teraz połowy nawet w porównaniu do urodzaju zwyczajnego.

Ciekawém byłoby wiedzieć: czy się nie zdarzyło komu zrobić w innych miejscach podobnych postrzeżeń, także, jakiej przyczynie gospodarze przypisują tę okoliczność, że w zastonionych i mokrych miejscach, gdzie w czasie suchego lata bywa zazwyczaj najlepszy urodzaj trawy, i tam jej teraz niema?

Naczelnik Leśnictwa Uczelnego
В. Freires. (G. R.)

Od dnia 1-go następującego miesiąca Października, zaczyna się prenumerata na ostatni tego roku Kwartal gazety Kurjera Litewskiego. — Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.